

Krajský soud v Ostravě

Havlíčkovo nábřeží 1835/34

728 81 Ostrava

DS: jhyaeqv

V Praze dne 1.2.2022

Číslo jednací: 32 ICm 2312/2017

- Žalobce:** Ing. Lee Louda, IČO: 69326681, se sídlem Vodičkova 41, 110 00 Praha 1, insolvenční správce dlužníka: OKD, a.s., se sídlem Stonavská 2179, 735 06, Karviná, Doly, IČO: 26863154
- Zastoupen:** JUDr. Dušanem Dvořákem, advokátem, ev. č. ČAK 9714, adresa pro doručování DRV Legal, s.r.o. advokátní kancelář, Hlinky 505/118, Brno PSČ 603 00
- Žalovaná č. 1:** **NEW WORLD RESOURCES N.V.**, se sídlem C/O Duff & Phelps Ltd The Shard, London, 32 London Bridge Street, SE1 9SG, Spojené Království Velké Británie a Severního Irska
- Žalovaná č. 2:** **Zdeněk Bakala**, nar. 7. 2. 1961, bytem Nyon, Švýcarská konfederace
Zastoupena: Janem Kalvodou, advokátem, ev. č. ČAK 00260, se sídlem Advokátní kancelář, Bělohorská 238/85, 169 00 Praha 6 – Břevnov
- Žalovaný č. 3:** **Petr Kadas**, nar. 27. 2. 1962, bytem NW3 1HP Londýn, 3 Streatley Place, Spojené Království Velké Británie a Severního Irska
- Žalovaná č. 4:** **BXR Group Limited**, se sídlem PO Box 71 Road Town Tortola, VG1110, British Virgin Islands
Zastoupena: Mgr. Lukášem Liškou, č. ČAK 10490, Advokátní kancelář Liška & Sabolová, s.r.o., Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2
- Žalovaná č. 5:** **CERCL Mining B.V.**, reg. č. 34348220, se sídlem Strawinskylaan 3051, 1077 ZX, Amsterdam
Zastoupena: Mgr. Lucií Sabolovou, č. ČAK 04780, Advokátní kancelář Liška & Sabolová, s.r.o., Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2

Vyjádření žalované č. 5

Elektronicky datovou schránkou

I.

Úvod

1. Žalovaná č. 5 dne 14.12.2021 obdržela výzvu soudu k vyjádření se do podání žalobce ze dne 7.12.2021 ve lhůtě 20 dnů. Vzhledem k rozsahu posledního podání žalobce požádala žalovaná č. 5 dne 22.12.2021 o prodloužení lhůty k přípravě vyjádření a této žádosti bylo vyhověno usnesením soudu ze dne 19.1.2022. Žalovaná č. 5 tímto reaguje na žalobcovo podání. Protože se žalobce připojil k argumentaci uvedené ve vyjádření krajského státního zástupce ze dne 7.6.2021 („**Vyjádření KSZ**“), reaguje níže žalovaná č. 5 dílčím způsobem i na Vyjádření KSZ a zároveň si vyhrazuje právo na doplnění svého vyjádření poté, co získá přístup ke kompletním důkazům, na které Vyjádření KSZ odkazuje.
2. Pokud žalovaná č. 5 správně pochopila význam ne zcela jasné argumentace obsažené v předmětném podání, uvádí žalobce ohledně záležitostí relevantních z hlediska žalované č. 5 následující:
 - a. žalobce ve svém podání opakuje argumenty o pasivní legitimaci žalovaných č. 2 až 5 jako osob majících prospěch z Rozhodnutí I a II, jakož neúčinného právního jednání ve smyslu prvního odstavce § 237 IZ (bod 49). Každá výplata dividend žalovanou č. 1 jejímu akcionáři, jakož i další výplaty zbylými žalovanými, byly podle tvrzení žalobce financovány z dividend vyplácených dlužníkem;
 - b. na své tvrzení o pasivní legitimaci žalovaných č. 2 až 5 žalobce navazuje výčtem požadavků, které by měl soud uložit v rámci tzv. vysvětlovací povinnosti.
3. V obou případech uvedených výše žalobce přejímá, popř. jen rozvíjí, argumentaci uvedenou v dřívějším Vyjádření KSZ. Žalovaná č. 5 vnímá, že KSZ přisvědčuje pasivní legitimitě žalovaných č. 2 až 5 ve smyslu § 237 odst. 1 IZ především s odkazem na údajně zjevnou příčinnou souvislost mezi získáním prospěchu (podle všeho přijetí blíže neurčených dividend) a neúčinným jednáním (tedy Rozhodnutím I a II). K tomuto závěru došel KSZ poukazem na to, že se v případě dlužníka a všech

žalovaných jedná o členy jedné holdingové skupiny. Z toho dále KSZ vyvozuje, že zdrojem dividend, které mohly být žalované č. 5 a dalším osobám s nepřímou účastí v dlužníkovi vypláceny, byly (téměř výlučně) prostředky získané z dividend vyplacených dlužníkem (body 65 až 67). Na základě této úvahy KSZ zároveň přisvědčuje požadavku žalobce na uložení vysvětlovací povinnosti. Nově však tuto povinnost KSZ navrhuje uložit také NWR Plc., i když tato společnost vůbec není účastníkem řízení.

II.

K otázce pasivní legitimace

4. Žalobce i v posledním podání opakuje, že se po žalovaných domáhá vrácení vyplaceného zisku (dividend) a k tomu, aby s takovým požadavkem mohl uspět, musí odporovat právním skutečností, na jejichž základě byl zisk (dividendy) vyplacen, tj. odporovat Rozhodnutím I a II (bod 28). Tato rozhodnutí kvalifikuje jako zkracující právní jednání dlužníka, která naplňují znaky uvedené v ustanovení § 242 IZ. Pokud jde o pojem "zkrácení", odkazuje žalobce na judikaturu Nejvyššího soudu a na odbornou literaturu, podle níž dlužníkům právní úkon zkracuje pohledávku věřitele tehdy, pokud vede ke zmenšení majetku dlužníka a v důsledku toho věřitel nemůže dosáhnout uspokojení své pohledávky.
5. K obecnému vymezení zkracujícího jednání dlužníka, jak je žalobce charakterizuje, nelze nic namítat. Naopak, právě uvedené vymezení zkracujícího jednání učiněné žalobcem, jakož i judikatura a odborná literatura, na niž žalobce odkazuje, potvrzují, že žalovaní č. 2 až 5 nejsou a ani nemohou být ve sporu, jehož předmětem je odpůrčí žaloba žalobce, pasivně legitimováni. Zkracujícím úkonem je takové právní jednání, jímž dlužník disponuje se svým majetkem. Účinkem takového právního jednání pak musí být zmenšení majetku dlužníka, v jehož důsledku věřitelé dlužníka nemohou být uspokojeni zcela nebo zčásti. Odpůrčí žalobou se pak zkrácený věřitel, v incidenčních sporech insolvenční správce, domáhá toho, aby se mohl uspokojit z majetku, o nějž se majetek dlužníka jeho jednáním zmenšil tak, jako kdyby ke zkracujícímu dispozičnímu jednání dlužníka nedošlo. Jelikož předpokladem odpůrčího práva věřitele, resp. insolvenčního správce, je zkrácení právním jednáním dlužníka, musí věřitel, resp. insolvenční správce, prokázat, že mezi právním jednáním dlužníka a

zkrácením, tedy nemožností se uspokojit, je příčinná souvislost (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1.12.2000 sp. zn. 21 Cdo 2662/1999 a Pulkrábek, Z. in Melzer, F., Tégl, P., a kol. Občanský zákoník - velký komentář. Svazek III. § 419 – 654, Praha: Leges, 2014, s. 818).

6. Popsané principy vyjadřuje zákonodárce v úpravě neúčinných právních úkonů dlužníka a obraně proti nim, tedy v ustanoveních §§ 235 až 243 IZ. Neúčinnými jsou tedy právní úkony dlužníka, jimiž dlužník zkracuje možnost uspokojení věřitelů nebo zvýhodňuje některé věřitele na úkor věřitelů jiných. Neúčinnost se zakládá rozhodnutím, jímž příslušný soud rozhoduje o žalobě, již zkrácený věřitel či insolvenční správce odporuje dlužníkovým právním úkonům (§ 235 IZ). Tím je dán obecný rámec odporovatelného právního jednání dlužníka. Odporovatelným právním jednáním lze tedy soudně prohlásit jen takové jednání dlužníka, v jehož důsledku věřitelé přihlášení do insolvenčního řízení obdrží nižší plnění, než by obdrželi, pokud by k odporovatelnému jednání nedošlo. Vyslovením neúčinnosti právního úkonu dlužníka soudem pomíjejí jeho původně zamýšlené účinky a plnění z takového úkonu náleží do majetkové podstaty (§ 236 IZ). Povinnost vydat do majetkové podstaty dlužníkovu plnění z neúčinných právních úkonů, mají osoby, v jejichž prospěch byl neúčinný právní úkon učiněn nebo které z něho měly prospěch (§ 237 odst. 1 IZ).
7. Z dikce závěrem citovaného ustanovení se podává, že tam uvedené osoby vydávají do majetkové podstaty dlužníkovu plnění, tj. vydávají to, co jim dlužník plnil. Proto judikatura Nejvyššího soudu i odborná literatura, jak ji žalovaná č. 4 citovala ve svém podání z 9.9.2020, uzavírá, že tuto povinnost mají osoby, s nimiž dlužník jednal, tedy strany právního úkonu nebo jeho adresáti, tj. osoby, jímž z tohoto úkonu bylo plněno (viz. literatura a judikatura citovaná v kap. III, str. 4 podání žalované č. 4 z 9.9.2020).
8. Žalobce svou žalobou odporuje Rozhodnutím I a II, tj. rozhodnutím jediného akcionáře dlužníka, jimiž bylo rozhodnuto o výplatě dividend. Rozhodnutím valné hromady (jediného akcionáře) o výplatě dividendy vzniká akcionáři právo na plnění, pohledávka, jejíž předmětem je dividenda, o níž valná hromada (jediný akcionář) rozhodla a určila k rozdělení. Jen akcionář společnosti, tj. zde jen akcionář dlužníka, má právo plnění určené v rozhodnutí valné hromady (dividendu) obdržet a jen této osobě musí společnost (zde dlužník) plnění (dividendu) poskytnout. Jen o plnění této

osobě (o dividendu vyplacenou tehdejšímu akcionáři dlužníka) se mohl majetek dlužníka zmenšit. Je-li rozhodnutí valné hromady dlužníka o výplatě dividendy zkracujícím právním jednáním, pak za neúčinné může být prohlášeno jen toto rozhodnutí a jen akcionáři, který podle něj obdržel plnění, může vzniknout povinnost jej vrátit. Z výše uvedeného vyplývají dva základní závěry.

9. Zaprvé, jak žalovaná č. 5 několikrát uváděla, není a nemůže být ona ani nikdo z žalovaných č. 2 až 5 pasivně legitimován v tomto řízení, neboť z napadaných Rozhodnutí I a II ani na jejich základě nic neobdrželi. Žádný z žalovaných č. 2 až 5 není ani nebyl akcionářem ani společníkem dlužníka. Nikomu z nich v důsledku Rozhodnutí I a II nevzniklo žádné právo ani žádná pohledávka. Pokud ostatní žalovaní obdrželi jakoukoli dividendu, obdrželi ji vždy na základě zákonného rozhodnutí příslušného orgánu nikoliv dlužníka, ale jiné společnosti, jejíž byli společníkem (akcionářem). Zároveň nepochybně platí, že jakákoliv osoba stojící v horních patrech korporální struktury nemá žádný „prospěch“ ve smyslu § 237 odst. 1 IZ z toho, že "o několik pater níže" dojde k výplatě dividendy - majetek takové osoby se tím nezvýší a ani nelze na její straně seznat jiný ekonomický prospěch z takového právního jednání (a tím méně může mít prospěch ze samotného rozhodnutí valné hromady o rozdělení takové dividendy). Jak již zdůraznil žalovaný č. 4 ve druhém odstavci na str. 4 svého vyjádření z 9.9.2020, skutečnosti potvrzující absenci podmínek pro existenci pasivní legitimace na straně žalovaných č. 2 až 5 dokládá i sám žalobce svým požadavkem, aby uvedení žalovaní předložili všechna rozhodnutí svých valných hromad o výplatě dividend, tedy aby předložili listiny osvědčující jiná právní jednání než ta, která touto žalobou napadá.

10. Zadruhé, nejen, že žalovaní č. 2 až 5 nemají pasivní legitimaci v tomto sporu, ale žalobce není oprávněn, tj. nemá aktivní legitimaci po nich cokoliv požadovat. Rozhodnutími I a II žalovaným č. 2 až 5 nevzniklo vůči žalobci žádné právo na plnění, pohledávka, jejíž právní důvod by mohl být prohlášen za neúčinný, aby se plnění dostalo zpět dlužníkovi. Pokud tedy žalovaní č. 2 až 5 v minulosti obdrželi nějaké plnění, obdrželi to v jiném právním vztahu a od jiné osoby než od dlužníka. Ve vztahu k přijetí případných plnění žalovanými č. 2 až 5 tedy není a nemůže být naplněn základní rys odporovatelného právního jednání podle §§ 235 - 242 IZ, neboť v takových vztazích absentuje zkracující jednání dlužníka. I s ohledem na dikci

ustanovení zákona, o které žalobce svůj žalobní nárok opírá, tak nelze než uzavřít, že žalobce, žádný nárok vůči žalovaným č. 2 až 5 nemá a mít nemůže, a chybí mu tak i aktivní legitimace k žalobě vůči těmto žalovaným.

11. Z uvedeného rovněž vyplývá, že pokud žalobce svůj nárok vůči žalovaným č. 2 až 5 odvozuje z tvrzení, že tito měli mít z Rozhodnutí I a II prospěch, vykládá § 237 odst. 1 IZ zcela v rozporu s jeho obsahem a tím, jak tento obsah chápe judikatura a odborná literatura, jak se ostatně podává i z vyjádření KSZ, na které žalovaná č. 5 reaguje níže.
12. K pasivní legitimaci žalovaných č. 2 až 5 se vyjadřuje i KSZ. Připouští, že výklad ustanovení § 237 IZ nemůže být příliš extenzivní, neboť by nepřipustně zavazoval "velmi široký okruh osob". Podle KSZ je při zkoumání okruhu pasivně legitimovaných osob "nutno zkoumat příčinnou souvislost mezi získáním prospěchu a neúčinným jednáním". Tuto souvislost bude možno podle KSZ nalézt "tehdy, pokud bude zřejmé, že toto plnění bylo poskytnuto výlučně v důsledku a v návaznosti na neúčinné právní jednání a jde o pouhé 'přenesení' hodnoty získané neúčinným právním jednáním dále od věřitelů dlužníka". Zároveň si KSZ vystačí s důkazně nijak nepodloženým konstatováním, že „Holdingové společnosti NWR...nepřidávaly k zisku, který plynul především z činnosti OKD téměř žádnou přidanou hodnotu a jejich funkci je ...nutno vidět pouze jako zprostředkovatelskou“ (čl. 65 Vyjádření KSZ).
13. Již uvedená úvaha KSZ o okruhu pasivně legitimovaných osob podle ustanovení § 237 odst. 1 IZ je účelovou spekulací, která předpokládá zneužití práva (patrně účelové řetězení nečinných společností). Snaha KSZ tuto úvahu naplnit popisem akcionářské struktury, do níž řadí i žalované, je rovněž účelovou spekulací, která nemá žádný podklad ani v jeho vlastních tvrzeních, natož pak v důkazech označených v tomto řízení. Popis akcionářské struktury, jak jej předkládá KSZ, se týká prakticky jen společnosti NWR Plc., její činnosti a vyplácení výnosů. Ta ovšem není stranou tohoto sporu. O ostatních společnostech, tj. ani o žalovaných, KSZ neuvádí prakticky nic, jen říká, že jejich funkci je "nutno vidět pouze jako funkci zprostředkovatelskou".

14. Nejen, že toto tvrzení není opřeno o žádná fakta, ale KSZ naprosto pomíjí, že součástí spisu je řada důkazů o opaku – tedy o tom, že pokud někteří ze žalovaných obdrželi či vypláceli dividendy, vždy šlo o platby prováděné z jejich vlastních prostředků získaných z řady dalších aktivit přímo nesouvisejícími se správou podílů ve skupině OKD, na základě samostatných korporálních rozhodnutí, které neměly věcnou ani časovou souvislost ani s Rozhodnutími I a II, natož pak „výlučnou“ souvislost. I z nich je zřejmé, že úvahy a pochybnosti vyslovované KSZ jsou důkazně nepodložené, resp. v rozporu s důkazy, a pro toto řízení proto bezpředmětné.
15. Pokud tyto své úvahy KSZ uzavírá návrhem, aby soud vyhověl požadavku žalobce na uložení vysvětlovací povinnosti, nijak to důvodnost tohoto požadavku nepodporuje, spíše naopak. Veškerá tvrzení KSZ o pasivní legitimaci žalovaných č. 2 až 5 nic nemění na tom, co bylo řečeno výše, a to že nárok žalobce vůči těmto žalovaným směřovat nemůže, neboť ti nejsou v tomto sporu pasivně legitimováni.

III.

K otázce vysvětlovací povinnosti

16. Jak je zdůrazněno výše, žalobce pasivní legitimaci všech žalovaných č. 2 až 5 zakládá na ustanovení § 237 IZ, když tvrdí, že všichni jsou osobami, které měly mít prospěch z neúčinného právního jednání dlužníka, tj. z Rozhodnutí I a II. Aby mohl žalobce přesně určit, jaký prospěch každý z žalovaných získal, a mohl tak po každém požadovat vydání konkrétní částky (jak ostatně žalobce slibuje v článku 44. žaloby), pak žalobce navrhuje soudu uložit žalovaným vysvětlovací povinnost.
17. Žalovaná č. 5 odkazuje na dřívější vyjádření žalované č. 1 (podání ze dne 16.2.2021 a 12.7.2021), kde tato vysvětlila a důkazně doložila, že dividendy vyplácené jejímu akcionáři neměly časovou ani věcnou souvislost s Rozhodnutími I a II, jejichž neúčinnosti se žalobce v tomto řízení domáhá. Bez ohledu na to žalobce i KSZ ve svých podáních setrvali na dojmu, že příčinná souvislost mezi žalobou napadeným právním jednáním na úrovni valné hromady dlužníka a následnými výplatami dividend dalších žalovaných existuje. Argumentaci vystavěnou na tomto dojmu či pocitu žalobce i KSZ nadále prezentují jako skutečnost, aniž by jakkoliv

zpochybnili či dokonce vyvrátili tvrzení a důkazy označené ve shora uvedených podáních žalované č. 1.

18. Žalovaná č. 5 proto znovu poukazuje na svá předchozí vyjádření, tedy že podmínky pro uložení vysvětlovací povinnosti, jak je vymezuje judikatura Ústavního i Nejvyššího soudu, nebyly naplněny. Ani žalobce ani KSZ nevymezili opěrné body skutkového stavu, neodůvodnili, proč navrhuje uložení vysvětlovací povinnosti, z jakého důvodu potřebnými informacemi a důkazy nedisponují. Žalobce rovněž ani v reakci na předchozí podání žalovaných nebyl schopen vysvětlit, proč jím požadované uložení vysvětlovací povinnosti je přiměřené, a tedy nikoliv nadbytečné.
19. Bez ohledu na shora uvedené žalovaná č. 5 poukazuje na to, že žalobce požadovaný rozsah vysvětlovací povinnosti jde zjevně za hranice vymezené žalobním návrhem – viz. např. požadavek na seznamu akcionářů žalované 1 a dokladů o výplatách zisku za období od roku 2011, resp. požadavek na uložení vysvětlovací povinnosti subjektu, který není účastníkem řízení (NWR Plc.)
20. Žalovaná č. 5 považuje navíc za nezbytné zdůraznit, že nejde jen o to, že NWR Plc. nelze ukládat žádné procesní povinnosti v tomto řízení z procesních důvodů. Skutečnost, že žalobce vůči NWR Plc. neuplatňuje žádný nárok, potvrzuje i nedůvodnost žalobcova nároku vznesenému vůči žalované č. 5. NWR Plc. byla příjemcem dividend od žalované č. 1 a žalobce je o tom pochopitelně informován. Jestliže v této situaci žalobce usiluje o to, aby společnosti NWR Plc. byly uloženy procesní povinnosti, aniž by ji označil za žalovanou, je zřejmé, že to, co NWR Plc. od žalované č. 1 obdržela, považuje žalobce za poskytnuté v souladu se zákonem. Jestliže pak podle žalobce NWR Plc. jen vyplácela dividendy v rámci řetězce nahoru svému akcionáři, tj. žalované č. 5, musel to být rovněž krok zcela legitimní. Legitimitu dividend vyplacených společnostmi NWR Plc. žalované č. 5 potvrdil rovněž High Court of Justice rozsudkem ze dne 31.1.2019 (rozsudek je součástí spisu a pro závěry, které je třeba z něj učinit žalovaná č. 5 odkazuje na své vyjádření ze dne 4.3.2019).

IV.

Závěr

21. Žalovaná č. 5 znovu poukazuje na skutečnost, že přes výzvu nadepsaného soudu ze dne 7.6.2017 žalobce nesplnil svou procesní povinnost a jeho návrh i po opakovaných obsáhlých doplněních je nekonkrétní, žalobní tvrzení buď nejsou důkazně podložená anebo jsou v rozporu s důkazy navrženými ze strany žalovaných. Žalobce nadále vytváří narativ o rozsáhlém spiknutí a protizákonných aktivitách chamtivých podnikatelů za účelem osobního obohacení, i když pro takový příběh nemá jakékoliv důkazy. Jak jinak lze chápat argument v čl. 59. posledního vyjádření žalobce, kde bez jakéhokoli důkazu či odborného argumentu šmahem odmítá odborný posudek renomované znalecké společnosti z mezinárodní skupiny E&Y jako vyhotovený „*ve zlé víře za účelem umožnění veškeré výplaty dividend*“ s ničím nepodloženým odůvodněním, že „*nelze vyloučit, že při oceňování bylo přihlédnuto k přání ovládajících osob Dlužníka nebo že znalci nebyly dány přesné či úplné informace*“.
22. Nejpozději tehdy, když ve snaze alespoň formálně vyhovět výzvě soudu a doložit další tvrzení a důkazy žalobce podáním ze dne 7.4.2021 fakticky rozšířil žalobní tvrzení o skutečnosti, které časově o řadu let předcházely okolnostem relevantním pro posouzení Rozhodnutí I a II, stalo se další pokračování v tomto řízení rozporným s principem hospodárnosti ve vztahu k již probíhajícímu řízení č.j. 15 Cm 225/2016. V podrobnostech žalovaná č. 5 odkazuje např. na argumentaci uvedenou v čl. III. podání žalované č. 4 ze dne 18.2.2019 a v souladu s ní tímto navrhuje přerušení tohoto řízení až do doby pravomocného skončení dříve zahájeného řízení, podle nedávno zveřejněných informací nepravomocně rozhodnutého v neprospěch žalobce.
23. Pokud by se nadepsaný soud rozhodl v tomto řízení nadále pokračovat, navrhuje žalovaná č. 5 i z výše uvedených důvodů, aby soud žalobní návrh zamítl a přiznal žalované náhradu nákladů řízení.

CERCL Mining B.V,

Mgr. Lucie Sabolová, advokát v plné moci